

VISU ZEMJU PROLETĀRIEŠI, SAVIENOJĒTIES!

LENINA KĀROGS

LATVIJAS KOMUNISTISKĀ PARTIJAS PREIĻU RAJONA KOMITEJAS UN
PREIĻU RAJONA TAUTAS DEPUTĀTU PADOMES LAIKRAKSTS

Iznāk kopš 1950. gada 29. marta

Nr. 39 (5888)

Sestdien, 1989. gada 1. aprīlī

Maksa 3 kap.

Ja salīdzina Aglonas padomju saimniecības mehanizatoru darbu pirms dažiem gadiem ar to, kāds tas ir šopavasār, redzams, ka tehnika sagatavota daudz labāk. Lauku darbiem sakārtoti visi traktori, piekabes inventārs.

Runājot par tiem, kuri tehniku sagatavojuši vislabāk, līdzās pieredzes bagātajiem mehanizatoriem — Sergejam Avdejevam, Aleksandram Semjonovam jāmin jaudīgā T-150K vadītājs komjaunietis Jānis Pītkvičs, kurš telcami pastrādājis. Arī komjaunietis Dainis Zukuls, nesen pārnācis no dienesta Padomju Armijas rindās, darbā parāda īstu vīra ķerlenu.

ATTEĻOS: Jānis Pītkvičs. Viņš jo centīgi strādā organikas izvešanā. Dainis Zukuls pašlaik iestrādā minerālmēslojumu.

J. SALNAVIEŠA foto

Partijas rajona komitejas plēnumums

30. martā notika Latvijas KP rajona komitejas 3. plēnumums. Tajā piedalījās partijas rajona komitejas loceklis un locekļu kandidāti, partijas rajona organizācijas revīzijas komisijas locekļi, saimniecību, uzņēmumu un iestāžu vadītāji, skolu direktori, arodbiedrību komiteju priekšsēdētāji, cemu padomju izpildkomiteju priekšsēdētāji.

Plēnumu atklāja un vadīja Latvijas KP rajona komitejas pirmais sekretārs V. TRACUMS.

Plēnumā apsprieda jautājumu «Par partijas rajona organizācijas uzdevumiem partijas politikas nodrošināšanā, vadoties no Latvijas KP Centrālās Komitejas XV plēnuma materiāliem».

Referātu nolasiņa Latvijas KP rajona komitejas otrais sekretārs P. ROMANOVŠ.

Debatēs pavisam piedalījās 13 runātāji. Tās bija labas,

konstruktīvas un godīgas uzstāšanās, atbalsts referātā teiktajam.

Debatēs runāja: A. PUZO, partijas rajona komitejas loceklis, Aglonas internātskolas direktors, J. REINBAHA, partijas rajona komitejas locekle, Līvānu eksperimentālās biokīmiskās rūpnīcas ražošanas nodaļas priekšniece, V. GUSEVS, partijas rajona komitejas loceklis, Līvānu stikla fabrikas stikla pūtējs, A. STAUŽS, Latvijas LKJS rajona komitejas pirmais sekretārs, J. LAZDA, rajona tautas izglītības nodaļas vadītājs, I. SNIKERS, partijas rajona komitejas loceklis, Līvānu stikla fabrikas partijas komitejas sekretārs, P. VARTMINSKIS, partijas rajona komitejas loceklis, republikāniskā projektēšanas un māj būves tresta direktora vietnieks, V. MAKSIMOVA, Lenina kolhoza partijas pirmorganizācijas sekretāre, V. SUPRUNS, partijas rajona komi-

tejas loceklis, rajona kara komisārs, G. UDROVSKIS, Līvānu eksperimentālās biokīmiskās rūpnīcas partijas komitejas sekretārs un I. JERŠOVŠ, partijas rajona komitejas loceklis, agroapvienības «Preiļi» priekšsēdētāja vietnieks.

Plēnumā piedalījās un runāja Latvijas KP Centrālās Komitejas valsts un tiesību nodaļas vadītājs T. DUSKEVICŠ.

Plēnumā uzstājās Latvijas KP rajona komitejas pirmais sekretārs V. TRACUMS.

Plēnumums apstiprināja partijas rajona komitejas organizatoriskā un kadru darba, sociālās un ekonomiskās politikas un ideoloģiskās komisijas sastāvu.

Plēnuma sīkāku atreferējumu sniegsim vienā no turpmākajiem laikraksta numuriem.

informācijas, biļetenus un citus izdevumus, kuri veicinās tās biedru profesionālo darbību.

Dibināšanas sapulcē tika ievēlēta valde. Par tās locekļiem kļuva M. Mačulāne, I. Batarāga, V. Grigale, R. Sņepste un A. Krasnopjorova.

V. ROMANOVSKIS

Līvānu ekonomiskajai un sociālajai attīstībai

NO RAJONA TAUTAS DEPUTĀTU PADOMES SESIJAS

Kā jau ziņojām, 22. martā Līvānu kultūras namā notika 18. sasaukuma rajona Tautas deputātu padomes 8. sesija. Tās dienas kārtībā bija jautājums «Par Līvānu pilsētas ekonomiskās un sociālās attīstības komplekso plānu līdz 1995. gadam». Referēja rajona izpildkomitejas priekšsēdētāja vietnieks, plānu komisijas priekšsēdētājs deputāts J. KOKORS.

NO REFERĀTA

Līvānu straujā attīstība sākas ar eksperimentālās biokīmiskās rūpnīcas celtniecības pabeigšanu 60. gadu beigās un projektēto ražošanas jaudu apgūšanu 70. gadu sākumā. Reizē tiek būvētas kopējās pilsētas attīrīšanas ierīces ar inženiertīkliem, katlu māju, kuras siltumu izmanto visa pilsēta.

Celtniecību Līvānos izvērsī citi resori. Paplašina vecos rūpniecības uzņēmumus, būvē jaunus. Izlaistās produkcijas apjoms no 4 miljoniem rubļu 1970. gadā pieaug līdz 50 miljoniem rubļu pašlaik.

Galvenie rūpniecības uzņēmumi Līvānos ir: stikla fabrika, kas galvenokārt ražo tautas patēriņa preces par vairāk nekā 10 miljoniem rubļu gadā; eksperimentālā biokīmiskā rūpnīca — gadā izlaiž 3 000 tonnu lizīna un 6 900 tonnas premiksu; kūdras fabrika — gadā preču produkcija ir 2,5 miljonu rubļu apmērā; celtniecības materiālu un konstrukciju kombināts, kas ražo kļeģeļus, keramzītu, blokus (gadā par 6,3 miljoniem rubļu); republikāniskais projektēšanas un māj būves trests — gadā darba apjoms vairāk nekā 20 miljonu rubļu apmērā.

Ceļot un paplašinot minētos uzņēmumus, pielauta atpalcība sociālo, kultūras un sadzīves objektu būvē, kas traucē normālai pilsētas dzīvei. Sevišķi grūts stāvoklis izveidojies apkalpošajā sfērā. Pēdējos divdesmit gados republikas Sadzīves pakalpojumu ministrija Līvānos nav nodevusi ekspluatācijā nevienu objektu, kaut gan šajā laikā posmā izaugusi jauna pilsēta.

Pirms pieciem gadiem notika sanāksme par sasāpējušiem jautājumiem Līvānu infrastruktūras attīstībā, kurā piedalījās arī Latvijas PSR Valsts plāna komitejas un republikas ministriju vadītāji. Pilsētas sabiedrībai tika apsolīts, ka piegādes laikā Līvānos sadzīves pakalpojumu namam uzcelt piebūvi un uzbūvēs jaunu veļas mazgātavu. Taču, kā rāda šodiena, tie ir tukši solījumi.

Latvijas PSR Ministru Padomes 1978. gada 20. jūnija lēmumā «Par tālāku Līvānu pilsētas attīstību» ierakstīts: «...pieprasīt no «Latkolhozstroj», republikas Vietējās rūpniecības ministrijas un Līvānu eksperimentālās biokīmiskās rūpnīcas likvidēt pieļauto atpalcību komunālo, kultūras un sadzīves objektu celtniecībā Līvānos līdz 1985. gadam. Latvijas patērētāju savienībai 11. piecgadē atrisināt jautājumu par jaunu tirdzniecības un sabiedriskās ēdināšanas punktu celtniecību Līvānos, ieskaitot universālveikalu un kafējnicu—restorānu». Bet kas ir paveikts? Bijusī republikas Automobiļu

transporta un šoseju ministrija nodeva autoceļa posmu Līvānu robežās (Rīgas ielu) pilsētas Tautas deputātu padomes izpildkomitejas bilancē. Bet vietējai varai nav ne līdzekļu šī autoceļa posma un tilta pār Dubnu uzturēšanai kārtībā, ne materiālo un darbaspēka resursu. Absurds, vairāk nekā!

Sen jau Līvāniem vajadzīgs apbraucamais ceļš. Bet šī jautājuma risināšana nekust ne no vietas.

Līvānos ir stabils dabīgais iedzīvotāju pieaugums. Pērn te piedzimuši 214 bērni. Bet rindā uz vietu bērnudārzos ir 239. Problēmu var atrisināt, uzceļot bērnudārzus ar 275 vietām. Šī objekta celtniecība sāksies 1990. gadā.

Jābūvē jauna vidusskola vai piebūve 1. vidusskolai, sporta zāle.

Neapmierina stāvoklis arī veselības aizsardzībā. Slimnīcā šaurība, tā ir avārijas stāvoklī. Pilsētā nepieciešama infekcijas slimību slimnīca.

Pilsētas attīrīšanas ierīces pier eksperimentālajai biokīmiskajai rūpnīcai, ir pārslēgtas. Neattīrītie notekūdeņi nokļūst Dubnā un Daugavā. Kaitīgo veļu izplūdes atmosfērā apstiprinātie normatīvi ir tikai biokīmiskajai rūpnīcai. Pārējiem uzņēmumiem tie tikai tapšanas stadijā.

Ekoloģiskā stāvokļa uzlabošanai Līvānos nepieciešams izveidot neatkarīgu ekoloģisko dienestu. Tikai tā pilsēta varēs kļūt tīrāka.

Referāta apspriešana piedalījās 14 sesijas dalībnieki. Latvijas PSR Augstākās Padomes deputāts J. Vaivods runāja par trūkumiem sadzīvē: Līvānos neestrādā pirts, ķīmiskā tīrītava piesārņo apkārtnējo vidi, tekt dzīvojamā māju jumti, jaunatnei nav kur lietderīgi pavadīt brīvo laiku. Rajona patērētāju biedrību savienības priekšsēdētājs L. Sustovs skāra neatrisinātos tirdzniecības jautājumus Līvānos. Par veselības aizsardzības problēmām pilsētā sesijā runāja Līvānu slimnīcas galvenais ārsts M. Sosedovs, par skolu šaurību un to vājo materiālo bāzi — abu vidusskolu direktori I. Griģorjevs un A. Ņikitova.

Priekšlikumus sesijā pilsētas ekonomiskajā un sociālajā attīstībā izteica Latvijas Tautas frontes pārstāvji Z. Dreimanis un U. Silinš.

Sesijā runāja Latvijas PSR Valsts plāna komitejas priekšsēdētāja vietnieks V. Leitāns un Latvijas PSR Komunālās saimniecības ministrs V. Markots.

Sesija pieņēma Līvānu pilsētas sociālās attīstības plānu.

J. GURGONS

Vecā jaunā brālība

Trešdien vienkopus pulcējās rajona bibliotekāri, lai dibinātu savu aroda brālību. Pareizāk būtu teikt, ka savu darbību ir atsākuši Latvijas bibliotekāru biedrība, kura darbojas līdz 1929. gadam, 5. maijā paredzēts

Latvijas bibliotekāru biedrības III kongress.

Organizācijas mērķis: veicināt profesionālo bibliotekāru darbību, aizstāvēt viņu tiesības. Latvijas bibliotekāru biedrībai būs savs žurnāls, tā izdos ekspres-

Zemnieks un zeme. Zemnieks par zemi.

LAIKRAKSTA redakcija pienāk vēstules, kurās skartas lauku problēmas. Tā ir pašsaprotama lieta, ja lauksaimniecības reorganizācija ir sākusies. Taču ne tik ātri kā mums gribētos, ir iespējams nodrošināt kolhozu un padomju saimniecību ekonomisko stabilitāti. Ne tik viegli noplicināt sagandētā un nolaišta zeme izveidot zemnieku saimniecības. Ne tik viegli saņemties un ražot ekoloģiski tīru produkciju. Un tomēr neskatoties uz grūtībām — esošajām un turpmākajām, laukos iesakņojas jaunas darba formas. Bet cilvēki izsaka savu viedokli, pārdomas. Publicējam dažas vēstules.

Ekonomiskos rādītājus — atklātībai

TURPINĀS stagnācijas laikā iebrauktais un ļoti efektīvais izšķērdības ceļš. Manuprāt, šī izšķērdība izpaužas tur, ka mūsu lielsaimniecību ražotajai produkcijai ir augsta pašizmaksas. Dažkārt tā par 50 — 100 procentiem pārsniedz tirgus cenas un 2 — 3 reizes pārsniedz tās cenas, par kurām lauksaimniecības produkciju pārkam veikalos.

Lūk, konkrēti piemēri. Padomju saimniecībā «Rušona» 1978. gadā liellopu gaļas (dzīvsvārā) ražošanas saimniecībai izmaksāja 2,79 rubļus, Raina kolhozā — 2,74 rubļus. Tātad viens kilograma liellopu gaļas (kautsvārā, pieskaitot apstrādes, tirdzniecības izmaksas utt.) jau maksā 6,48 — 7 rubļus. Raina kolhozā — tāpat, Nezinu, kur minētās saimniecības liktu savu produkciju, ja ne dāsnā valsts «kabata». Vai saimniecības ir ieinteresētas pašizmaksu samazināšanai? Nebūt nē. Tās taču ir iedalītas IV zonā, kur par šādu produkciju pienākas lielas piemaksas. Ja nemākulīgiem saimniekiem valsts piemaksā 3 — 4 rubļus par katru gaļas kilogramu, tad var vilkt garu un saņemt pienācīgu algu arī par slikti padarītu darbu. Lūk, tāpēc 1987. gadā lauksaimnieciskās produkcijas realizācijas starpības segšanai no valsts budžeta Padomju Savienībā iztērēja 58,8 miljardus rubļu.

Ja salīdzinām produkcijas pašizmaksas pirms saimniecību apvienošanas un pašlaik, situācija nav par labu lielsaimniecībām. Pēc apvienošanas, jau 1980. gadā, saimnieciski finansiālo gadu ar zaudējumiem noslēdza 16 no 20 rajona kolhoziem un padomju saimniecībām. Uzskatāmības labad salīdzināsim viena centnera lauksaimnieciskās produkcijas ražošanas pašizmaksas.

Produkcijas veids	Pirms kolhozu apvienošanas (rubļos)		Pēc kolhozu apvienošanas (rubļos)	
	1975. g.	1980. g.	1985. g.	1987. g.
Graudi	11,1	17,5	15,9	16,5
Kartupeļi	9,3	12,8	11,2	13,9
Ilggadīgo zālāju raža	2,2	3,2	3,6	3,7
Piens	20,5	26,9	29,6	29,7
Liellopu gaļa	141,6	203,6	222,9	249,8
Cūkgaļa	132,6	182	186,8	188,4

Tanī pat laikā jāpiebilst, ka šajos gados kolhozos un padomju saimniecībās ir krietni palielinājis administratīvo un vadošo speciālistu skaitu.

Gribu izteikt savas pārdomas par Raina kolhoza saimniecības ekonomiskās efektivitāti. Bijušajā «Komjaunietī» viena centnera graudu pašizmaksas 1969. — 1970. gadā bija 10,3 rubļi. Raina kolhozā (1986. — 1987. g.) — jau 15,1 rubļi. Kartupeļi attiecīgi — 7,8 un 15 rubļi, piena — 16,2 un 88,4, liellopu gaļas — 110,1 un 255,8, cūkgāļas — 109,9 un 249,3 rubļi. Lūk, kāda ir pašreizējā saimniecības efektivitāte.

Kolhozā «Komjaunietis» kilograma piena pašizmaksas (kopā ar pārstrādes un transporta izdevumiem) bija 20 — 21 kapeika. Realizējot pienu, kolhozs guva tīri pieklājīgu peļņu. Raina kolhozā piena kilograma pašizmaksas jau sasniegusi 35 kapeikas. Nav divu domu, ka tik dārgu pienu kolhozs var realizēt tikai ar valsts palīdzību. To pašu varētu teikt, piemēram, par liellopu gaļas ražošanu. Mazajām saimniecībām gaļas kilograma ražošana

(kopā ar visām izmaksām) bija 2 rubļi 75 kapeikas. Tirgū to varēja realizēt ar peļņu. Pārdo dot valstij, piemaksa sastādīja tikai 75 kapeikas. Par Raina kolhozā sarāžoto liellopu gaļu (1986. — 1987. g.) valsts piemaksāja 4,4 rubļus par kilogramu. Ja no šī kolhoza valsts vadā iepērk 100 tonnas gaļas, tad pārējiem, cik nenopelnītu līdzekļu ir saņēmusi tikai šī saimniecība. Jājautā, kam tas ir izdevīgi? Un ko vispār par to saka agroapvienības galvenie speciālisti rajonā, republikā, valstī?

Manī rada izbrīnu tas, kāpēc mūsu vadošie lauksaimniecības speciālisti nesniedz rajona laikrakstā regulārus pārskatus par ekonomiskajiem rādītājiem? Varbūt, ka ir neizdevīgi tautai parādīt šos rēķinus?

Kolhozi, kuri prot audzēt maizi, ražot gaļu, lai turpina liet lielražošanas ceļu. Bet tur, kur ekonomikā ir anarhija un neprasmē, jālzdzara steidzama reorganizācija. Šādiem «saimnie-

DZIVOJU Ogrē, bet visu laiku abonēju jūsu rajona laikrakstu. Mani īpaši interesē tas, kā rajonā norit zemnieku saimniecību veidošanās. Pēc publikācijas «Vai viegli būt zemniekam?» gribu dalīties domās.

Esmu dzimis 19. gadsimtā, pazīstu zemnieku dzīvi. Šodien man jā-saka: laikam tomēr patiesām ir vieglāk būt kolhoziekiem nekā kļūt par zemnieku. Jo, saņemot zemi, rodas daudzas problēmas, kuras nāktos atrisināt tūlīt, neskatoties uz to, ka valsts ar savām liel-saimniecībām ir nonākusi trūkumā. Jā, kolhozu vadītāji grieza un grie-

RAKSTU jums sakārā ar 28. februārī rīkoto, ja tā var teikt, brīvzemnieku sapulci, kuru vadīja I. Jeršovs. Arī es esmu viens no tiem, kam ar rajona Tautas deputātu padomes izpildkomitejas lēmumu apsaimniekošanai ir piešķirti 25,4 hektāri zemes no padomju saimniecības «Rušona» īpašumiem. Tādi kā es sapulcē bija daudzi, un visi gaidīja ziņas par naudas aizdevumu saņemšanu. Diemžēl vēlīgi. (Redakcija jau informēja, ka šobrīd nauda bankā daļēji ir ienākusi.)

Iepriekšējās reizēs sarunas bija cerīgākas. Arī solījumu vairāk. Solīta bija sekojoša pretimnākšana: par valsts līdzekļiem tiksot veikta meliorācija, ceļu, sakaru ierīkošana, elektrolīnijas iekārtošana. Tika solīts naudas aizdevums ražošanas attīstīšanai, nodrošinājums ar būvmateriāliem, sēklas materiālu, degvielu. Arī ar vieglajiem automobiļiem, lauksaimniecības tehniku.

Daži solījumi pildās, bet vis-smagākā problēma tomēr ir aiz-

zīs lūzņos lietotu un mazlietotu tehniku. Un ne tikai tāpēc, ka viņiem ir obligāts metāllūzņu plāns, kuru nevar nepildīt.

Divdesmit deviņus gadus nostrādāju maizes kombinātā. Katru diennakti 250 kilogramus saslaucītu miltu kombinātā izbēra atkritumu konteineros. Vai nevarēja pār-dot kolhoziekiem lopu barošanai? Pasarg, dievs, — nē! Jo nebija tāda likuma, kas atļautu tos pārdot. Lūk, izbērsanai izgāzta nekādu instrukciju nevajadzēja.

Dažus vārdus gribu runāt par aizdevumiem, kuru nav, par iespēja nodokli, ko rentniekiem būs jāmaksā par katru zemes hektāru.

Vai tas nav par sāļu, ja cilvēkam, kurš grib sākot nopostītu, nolaištu un minerālmēsliem saindētu zemi, jāmaksā nodoklis valstij. Ja būšāda attieksme, tad Preiļu tirgū nekad neatgriezīsies tie laiki, kad tur tirgus dienās zemnieki pārdeva savus 180 teļus, gaļu, olas, sviestu, medu. Un cenas bija tīri pieņemamas.

Grūti būs zemniekam, — tādas ir manas cilvēka domas par lietām. Būs neuzticēšanās, vēlēšanās sakompromitēt, neatbalstīt, īpaši no kopsaimniecību pusēs, jo, lūk, tieši šie lauksaimniecības vadoni šodien visvairāk baidās no zemnieku saimniecībām.

J. ELSTS

devums. Mēs visi, brīvzemnieki, jau tā esam darijuši kolhozus un sovhozus bagātākus sakārā ar to, ka paņēmam zemi, jo uz vienu hektāru zemes kolhozam vai sovhozam ir pamatfondu vērtība, kura svārstās aptuveni 1 000 rubļu vērtībā. To turpmāk varēs izmantot ražošanas intensifikācijai uz atlikušās zemes vai arī izsaimniekošanai, kā dažkārt gādās. Augstākiem priekšniekiem nāktos padomāt, vai vispār šīs summas nevajadzētu iedalīt katram brīvzemniekam. Ja lietas ar finansēm ir tik bezcerīgas, tad vismaz vajadzētu gudrot par iespējamo pabalstu līdz šai vērtībai. Uzskatu, ka tas būtu vērtīgāk, nekā nodarboties ar ekonomikas reanimāciju mirstošās saimniecības. Varbūt dažiem zemniekiem vispār nebūs vajadzīgi aizdevumi, jo viņi nav sākuši no nulles kā es. Man, piemēram, šogad būtu vajadzīgs aizdevums sekojošā daudzumā: sēklas iegādei — 1 100 — 1 200 rubļi, triju slaucamo govju iegādei — 3 600 rubļi, traktora piekabes

un cita inventāra sarūpēšanai — 2 000 rubļi, nedaudz naudas arī cementam, lai varētu uzbūvēt pamatus kūtij, jo turpmāk liellopu skaitu gribētu palielināt līdz astoņam govīm. Tātad pagaidām minimālā aizdevuma summa sastādītu 8 000 rubļus. Jautājums šodien ir tāds: «Kā būt, ja valsts visiem zemniekiem nespēs nodrošināt vajadzīgās aizdevuma summas? Meklēt naudu pie turīgiem pilsoņiem? Varbūt paņemto zemi turēt amatā?»

Informācija, ko saņēmam par cenām, kādas noteiktas lauksaimniecības tehnikai, šokēja. Kombaina vērtība — 40 tūkstoši rubļu. Vienlaikus jāpiebilst, ka kombaina mūžs nevar būt lielāks par desmit gadiem, tad jāsapka, kā ir. Kurš šajā gadījumā gribēs uzņemties mulķa lomu?

Manuprāt, zemnieku saimniecības cenšas veidot tie cilvēki, kuriem ir apnicis darbs tā sauktajās «sociālisma» latifundijās, kur alga ir simboliska, jo jāuztur vesels bars speciālistu.

G. STUPANS

Atbilde b. Kažemakam

Uzskatījām par nepieciešamu lūgt, lai savu viedokli par lasītāju iesūtītajām vēstulēm teiktu agroapvienības «Preiļi» vadītājs VIKTORS KOROTKOVS. Bez tam nemsim vērā jūsu priekšlikumus un lūgšim laikrakstā turpmāk biežāk uzstāties rajona vadošos ekonomistus.

Iepazīstoties ar jūsu rakstā izklāstītajām problēmām un skaitliskajiem rādītājiem, atzīstam, ka tie ir pareizi un vienlīdz uztrauc arī agroapvienības «Preiļi» kolektīvu. Mēs šos jautājumus cenšamies risināt savā ikdienas darbā.

Taču nepiekrītam tādām vienkāršotām dažādu veidu lauksaimnieciskās produkcijas ražošanas pašizmaksu salīdzinājumam dinamikā, tas ir, 1969. — 70. gadu salīdzinot ar 1986. — 87. gadu. Jo šajā laikā posmā ievērojami palielinājušās minerālmēsļu, rezerves daļu, visa veida tehnikas un arī apkalpojošo nozaru pakalpojumu cenas, kā arī noņemts budžeta asinējums pakaišu kūdrai. Tas viss sadārdzina produkciju. Šīs disproporcijas risināmas republikas un valsts mērogā.

Protams, ļoti daudzas problēmas iespējams atrisināt rajona un

saimniecību līmenī, bet diemžēl mēs vēl lielā mērā esam pagājušo gadu inertās domāšanas, aklo rīkojumu izpildītāju labvēlīgajā gaisotnē. Šos stereotipus viena mēneša vai pat gada laikā nevaram un bieži arī negribam mainīt. Visasāk tas izpaužas tieši saimniecības vidējo speciālistu plašajā pulkā, kur bieži vien dažs labs tā arī neatšifrē, kas viņam jādara.

Lielā loma te varētu būt darba kolektīviem. Un tomēr, vai bieži vien nav tā, ka mēs to «stagnātu» labprāt saskatām darba biedrā, bet ne sevī. Beidzot jāsapka rīkoties praktiski, negaidot pamudinājumu no augšas.

Mēs atbalstām lielo saimniecību sadalīšanu mazākās un jautājums par to risinām tad, ja tas ir objektīvi nepieciešams. Ņemot vērā darba kolektīva vairākuma domas.

Pret ekonomisko rādītāju publicēšanu presē mums nav nekādu iebildumu vai noslēpumu. Ar piebildi, ja preses pārstāvji par to interesēties, Saimniecībām šie rādītāji tiek izsūtīti regulāri un arī pārējiem ieinteresētajiem atļauts ar tiem iepazīties.

V. KOROTKOVS, agroapvienības «Preiļi» priekšsēdētājs

Kaļķosim pļavas

Gaļu gaitā, kā vispār zem lauksaimniecības kultūrām, tā arī zem daudzgadīgajiem zālājiem notiek pakāpeniska augsnes paskābināšanās. Tam vairāki cēloņi — bāzisko vielu ieskalosšanās dziļākās augsnes kārtās, kalcija un magnija ikgādējās iznesas ar ražām, fizioloģiski skābu minerālmēsļu ietekme.

No zālēm, kā zināms, visjūtīgākie pret augsnes skābumu ir tauriņzieži, mazāk jūtīgas ir stiebrzāles, tās vēl samērā labi attīstās, kad augsnes aktuālā reakcija pH KCl ir ap 5,5. Bet arī šādas reakcijas uzturēšanai daudzgadīgo stiebrzāļu zemeņi periodiski, ik pēc 8 — 10 gadiem jākalķo, it sevišķi, ja tie regulāri tiek mēsloti.

Pāraramās platībās kaļķošanas materiāls tiek iestrādāts augsnē, bet daudzgadīgie zālāji tīrumos un pļavās, kas nav paredzēti pārāršanai, jākalķo virspusēji.

Virspusējās kaļķošanas efektivitāti pārbaudījam Skrīveru izmēģinājumu saimniecībā uz 12. izmantošanas gada zālāja mēslošanas izmēģinājuma bāzes. Augsne velēnu, vāji podzolēta, glejota, mālsmilts, ar organisko vielu saturu 2,2 — 3,4 procenti, aktuālo reakciju pH KCl 3,7 — 4,7.

Kā kaļķošanas materiālu izmantojam dolomītmiltus, kas satur kā kalciju, tā magnija karbonātu. Kaļķošanu izdarījam agrī pavasarī, dodot uz hektāru

5 tonnas darbīgās vielas, pārreķinot uz CaCO₃.

Pirmajā gadā kaļķošanas pozitīvā ietekme lielākā mērā izpaužas virsējā, 0 — 10 centimetru dziļā augsnes slānī, kas arī ir galvenā zāļu izplatīšanās zona. pH KCl bija palielinājies no 3,7 — 5 līdz 4,6 — 6, t. i., par 0,7 — 1,4 vienībām. Hidrolītiskais skābums samazinājies par 1,7 — 3 mgkv/100 g. Relatīvais piesātinājums pieaudzis no 6 — 58 procentiem uz 49 — 92 procentiem. Palielinājies arī augsnes apmaiņas kalcija un magnija saturs.

Maznotles vides skābumam, grūti šķīstošos savienojumos saistītās uzturvielas, it sevišķi fosfors, pārlet augiem vieglāk uzņemamā formā, kā arī kārtējā gadā dotais mēslojums augiem labāk izmantojams. Visvairāk, par 6 līdz 7 miligramiem uz 100 gramiem augsnes, augiem viegli uzņemamā fosfora (P₂O₅) saturs bija palielinājies ar fosforu bagātīgāk mēsloto variantu augsnē, kur bija uzkrājušās lielākas fosfora rezerves. Ar kāliju bagāti-

gāk mēslotajos variantos par 0,5 līdz 2,5 miligramiem uz 100 gramiem palielinājies arī augiem viegli uzņemamā kālija (K₂O) saturs.

Kur attiecīgais elements ar mēslojumu ilgāku laiku nebija dots, kaļķošanas ietekme viegli šķīstošo uzturvielu daudzuma palielināšanās netika novērota.

Kaļķošana bija pozitīvi ietekmējusi arī zāles pārziemošanu. Tā 1987./88. gada pavasarī, kad ilgāku laiku bija valdījis kailsals, uz nekalķotā fona zāle bija stipri izretinājusies, dzīvot spējīgo zāļu segums atņēma tikai 40 līdz 50 procentus no platības, bet tukšās vietas attiecīgi 50 līdz 60 procentus. Turpretī uz kaļķotā fona tukšie laukumi atņēma tikai 20 līdz 30 procentus no platības, bet zāļu segums 70 — 80 procentus.

Vēlāk veģetācijas perioda gaitā tukšie laukumi pa lielāku daļu aizpildījās, tomēr uz nekalķotā fona ne tik labi un tukšajās vietās sāka lievisties vārpata, kas negatīvi ietekmēja kā ražas līmeni, tā kvalitāti.

Iegūtās sausnas ražas, atkarībā no dotā mēslojuma (N₂₀P₂₀K₂₀ — N400 P200 K300) kaļķošanas gadā uz nekalķotā fona svārstījās no 25 līdz 106 centneriem no hektāra, uz kaļķotā fona — 30 līdz 117 centneri. Tā no kalkošanas iegūtais ražas pieaugums sastādīja 3,4 līdz 16 procentus.

(Nobeigums 4. lpp.)

KO MĒS tikai neesam izgudrojuši. Ja izjautrinātu viens otru! Kāds izdomāja modeli šādai situācijai: pilsētas izpildkomiteja pasludina streiku, pārtraucot apmeklētāju pieņemšanu, uzskaites un pārējās operācijas, bet tās priekšsēdētājs piesaka izmisīgu bada streiku... Citam ienāca galvā doma nostādīt pikeus pie rūpnīcu caurlaidēm, bet piketētāju lomu iedalīt kaut vai reida grupas locekļiem... Iedomājoties, kā tas izskatītos īstenībā, mēs patiešām nenovaldījām smaidus. Tikai tie bija smieklīgi caur asarām, pareizāk sakot, caur skumju sašutumu, ar kādu mūsu grupa (tās sastāva bija J. Znotiņš — Līvānu pilsētas izpildkomitejas priekšsēdētājs, V. Nikolajevs — rajona arhitekts, I. Makstarevs — iecirkņa inspektors, L. Gusārs — tehniskais inspektors un šo rindu autore) skatījās uz Līvānu apkaimes drūmajām ainām.

(direktors S. Sinutkins). Vienu no laukumiem šeit ir iesaukuši par «zvēru dārzu». Vēl pavisam nedaudz, un par lielo «zvēru dārzu» šeit pārvērtīsies visa, diezgan izskatīga uzņēmuma teritorija.

Bija piekrauta ar metāllūžņiem un celtniecības atkritumiem Līvānu eksperimentālās blokmiskās rūpnīcas sētas puse (direktors A. Sedvalds). Tā tie arī palika — nesagraujami un legendāri. Nav brīnums, ka raud blakus augošie bērzi, un ne tikai tāpēc, ka sulu laiks ir pienācis. Šīs asaras ir par mūsu barbarismu un bezjūtību.

Bija un nesatricināmi stāv slavenais Līvānu stikla fabrikas «kalniņš» (direktors J. Skreivers). Ne vienu reizi vien rajona laikraksts reklamēja tā pozitīvās īpašības, bet viss veltīgi, tādi, kas vēlētos šeit iedzīvoties, neatradās. Zēl. — «kalniņš» visā pilnībā apstiprina mūsu neizmērojamas bagātības. Varbūt lūgšim palīdzību valstī slavenajam kooperatīvam «Tehnika»?

Bet republikāniskā projektēšanas un mājbuves tresta specializētajai pārvietojamajai mehānizētajai kolonnai un koksnes konstrukciju rūpnīcai vārds «bija» nav pieņemams, jo tas, kas bija, nav salīdzināms ar to, kas ir. «Progress» — acīmredzams, un, ja tā turpināsies, tad pie visām rūpnīcas ieejām būs jāpiekarina uzraksti: «Uzmanību! Atkritumu izgāztuve!».

Tā arī ir visa mūsu reida konstatējošā daļa (ir apnicis aprakstīt atsevišķi katru izgāztuvi).

Ko darīt? Teritoriju «labiekārtošana» ir nonākusi tik tālu, ka sestdienas talkās talcīnieki neko nespēj, un, piemēram, lai aizvāktu gruvešus koksnes konstrukciju rūpnīcā, ražošana jāpārtrauc uz nedēļu. Tas, protams, nav iespējams. Bet kas tad ir iespējams? Ja materiālie «stimuli» neiedarbojas, tad runāt par morālajiem vispār nav vērts. Līdz šim laikam mūsu attieksme bija tīri teorētiska: pieprasīt no pirmās personas. Tikai «persona» pēc kārtējā reida avīzē dos rīkojumus zemāktstāvošajam, bet tas vēl zemāk, un viss — aplis ir noslēdzies.

Bet kāpēc no augstākstāvošā nevar pieprasīt vēl augstākstāvošais, piemēram, izpildkomiteja? Un izdarīt to ļoti stingri. Vēl nav dzirdēts, ka par antisemitāro stāvokli uzņēmumā kādam tiktu nepiešķirta uzvara socialistiskajā sacensībā, ka šādu jautājumu izskatītu partijas rajona komitejas biroja sēdē ar visām no tā izrietošām sekām.

Ārkārtējā situācijā (tāda ir izveidojusies Līvānos) ir nepieciešami ārkārtēji pasākumi. Val kādam tas patīk vai nepatīk.

I. KORĻOVA

Ārkārtējai situācijai ārkārtējus pasākumus

Pārdomas pēc reida

Taču vai apkaimes? Pilsētas ciemiņi rūpnīcu sētas puses, kooperatīvās garāžas, ceļu uz izgāztuvi un tamlīdzīgas izskatā nejaucas vietas uzskata par pilsētas malīti. Taču, ja ciemiņš ir no Valsts dabas aizsardzības komitejas, tad mūsu apkaimē viņam ir «paša reizē», un pēc «ekskursijas» nekavējoties sekos naudas sodi un pavisam nepatīkama saruna pilsētas mēra kabinetā, kā tas nesen arī bija. Un jau kuro reizi sanāk kopā reida brigāde, atkal tiek lūgti aicināts uzņēmuma pārstāvis, kā teritorijā mēs atrodamies un vārda pilnā nozīmē bakstām ar pirkstu metāllūžņus, atkritumu kaudzes, paši nezinādami, kāds būs galarezultāts. «Pārstāvis», protams, satriekts nopūšas, visam piekrīt, apsola... Bet tas taču viss jau bijis. Bijis!

Bija piēgružoti 2., 4., 7., 8. kooperatīvo garāžu iecirkņi (priekšsēdētāji — Isačenko, Ancāns, Skrinda, Makarovs), kur aiz atslēgas stāv mirdzošas vieglās mašīnas un gaida savu saimniekus. Bija nekārtības auto-transporta uzņēmumu teritorijā

Pēc kritikas

„Vai „kooperatīvs“?”

Ar šādu virsrakstu mūsu laikraksta 21. februāra numurā bija ievietota preiļļa F. Rusiņa vēstule, kur viņš izteica neizpratni par to, kā 12. februārī noritējais pašhipnozozes vakars Preiļos. F. Rusiņš arī jautāja, kāpēc ieejas biļete uz šo vakaru (faktiski — lekciju) maksājusi vienu rubli. Gandrīz analogu vēstuli mums uzrakstīja arī A. Zdanovskis, tikai — par šo pašu lekciju Līvānos. Ar abām vēstulēm iepazīstinājām Zinību biedrības rajona nodaļu.

Rajona nodaļas atbildīgā sekretāre Z. Bogdanova atbildē redakcijai raksta: «Biļešu cenas noteikusi Latvijas PSR Valsts cenu komiteja un Latvijas PSR Zinību biedrības valdes prezidija birojs sakarā ar to, ka republikas Zinību biedrība kopš 1989. gada 1. februāra pārgājusi uz saimniecisko aprēķinu un pašfinansēšanos. Ņemot vērā izdevumus, kas saistīti ar publisku lekciju organizēšanu (lekcijas ilgums — ne mazāk kā 50 minūtes), noteiktas šādas cenas — 50 kapeikas, 1 rublis, 1 rublis 50 kapeikas, 2 rubļi un 2 rubļi 50 kapeikas.

Par lekciju, kura 12. februārī notika Preiļos un Līvānos, iepriekš pietiekami lektors sīmiņš dēļ ierasties nevarēja, tāpēc

republikas Zinību biedrība izdara lektora maņu. Tieši tāpēc arī radās nepilnības publiskās lekcijas organizēšanā. Turpmāk, ņemot vērā klausītāju vēlējumus, arī šīs tiks norādīts, kādā valodā lekcija notiks.

Zinību biedrības rajona nodaļa pateicas par piezīmi, kuras izteikuši klausītāji un kuras palīdzēs uzlabot biedrības darbu.

Pateicība, protams, ir laba lieta. Cerēsim, ka turpmāk tādi starpgadījumi, kā mūsu lasītāju vēstulēs minētie, vairs nenotiks un par atbildē nosauktajām cenām mēs visi varēsim baudīt augsti erudītu lektoru priekšlasījumus, nevis, samaksājuši rubli un pat vairāk, klausīties par visiem sen zināmām lietām.

16. martā apritēja 80 gadu, kopš dzimusi Latgales dzejniece Dzērķsteņa. Šo pseidonīmu sev bija izvēlējusies Genovefa Stafecka.

Viņa ir dzimusi Viļānu pagasta Trūpu sādžā. Ģimenē bija astoņi bērni, no tiem — trīs brāļi. Aloīzs mācījās Rēzeknē un Pēterburgā. Viņš kopā ar savu dzīvesbiedri Mariju Zeltiņu bija izvēlējusies tautskolotāja gaitas. Līdz pat pensijai viņi nostrādāja Dravnieku skolā. Brāļa pedās gāja arī Genovefa. Viņa beidza Rēzeknes skolotāju institūtu. Un tieši šeit radās padziļināta interese par literatūru, parādījās pirmie dzejas mēģinājumi.

1930. gadā Genovefa Stafecka uzsāka skolotāja gaitas Bērnieku pamatskolā. Vēlāk viņa dažus gadus nostrādāja katoļu bērnu patversmē Rīgā, Putnu ielā 20. Jaunajai censonai nepatika Rīgas troksnis un arī milas jūtas saistīja ar dzimto pusi.

1936. gadā viņa kļuva par Jāņa Upenieka sievu. Dzīvesbiedrs bija labs galdnieks. Un visa tālākā Genovefas dzīve saistās ar Priedniekiem. Viņi uzcēla paši savas mājas. G. Upeniece strādāja tēpat Grozu un Vilciņu pamatskolās, audzināja bērnus. Līdz nāca ģimenei liktenīgais 1945. gada janvāris...

Uz desmit gadiem tika arestēts Jānis Upenieks kā Galēnu pagasta valdes loceklis. Genovefa palika viena ar sešiem bērniem, vecākajai meitai tobrīd bija septiņi gadiņi, bet jaunākajai — tikai trīs mēneši. 1947. gadā bija tā, ka vasarā mājas bija tikai ūdens...

Sajos trūkuma un nosodījuma gados palīdzīgu roku sniedza skolotāji Antons un Antonina Bruzguļi. No Vilciņiem uz Priedniekiem tika pārcelta skolas latviešu plūsmā. Upeniecei šeit atradās apkopējas un maizes cepējas darbs. No kārtējā maizes cepiena pa klaipinām tika arī viņas bērniem. Bruzguļi palīdzēja viņai tikt pastnieces amatā, lai kaut kā varētu savilkt galus kopā.

Bērni, tie bija un ir Upenieku ģimenes lielākais lepnums. Vecākais dēls ir gājis tēva pedās un, beidzīs Rīgas

Dzērķsteņai — 80

17. arodskolu, strādā VEFā. Juris ir šoferis Plaviņās. Vecākā meita Agnese strādā Stučkā. Terēzija bija feldšere (mira 1974. gadā). Dina strādā tēpat Rožupē, bet pati jaunākā — Elizabete — dzīvo Naukšēnos. Jānim un Genovefai Upeniekiem jau ir desmit mazbērni un 3 mazmazbērni.

— Mums ir labākie bērni pasaulē, — apgalvo Genovefa Upeniece. Un kā apliecinājums sacītājam — jauni dzejoli. Jā, jā. Visus šos gadus Dzērķsteņa nav dzīsusī dzejnieces dzirksts.

— Gribētos, lai bērniem paliktu piemīna. Lai mūsu mazbērni un mazmazbērni zinātu savu vēsturi ne tikai pēc vēstures grāmatām un atsevišķu dokumentu nodzeltētūšām lappusēm, — saka Dzērķsteņa.

Latgaliešu lasītājs, pāršķirstot vecos žurnālus un

ATTELOS:

Eleonora Citronika (Rupaine), Genovefa Stafecka un Anastasija Pušmucāne (Dūda). 1930. gads. Genovefa Upeniece. 1989. gads.

Fotoreprodukcija: un J. SILICKA foto

laikrakstus, atradis Dzērķsteņas (Genovefas Stafeckas—Upenieces) jaunības laikā uzrakstītos dzejoļus. Jau pirmās publikācijas ļāva ierindot viņu daudzsolšo jauno Latgales dzejnieku rindās. Lāva... Un tad ilgje klusuma gadi.

Jubilejas reizē vēlam sirmajai dzejniecei noturīgu veselību un jaunus, ne tikai bērniem adresētas, dzejas rindas. V. ROMANOVSKIS

Jaunam byut!

Pa dzelves dzelmēm
Tu vari smaidīdams it,
Un mīlu, tik mīlu
Visim citējim dvēselēs it.
Uz zvaigžņotom tolem
Tevī tovi bōlti spōrni cel.
Tovā dvēselē gaisma
Un brīnišķi zīdī zel.
Visšķaistokos skāpas
Tovas dvēseles dzelmēs skan.
«Ai, myuzām jaunam gribās byut maņ.
Ai, jaunam byut», — tāi tovas lyupas čukst.
Cik skaisti ir dzeivot,
Kai laime sirds pūkst.
1932. g.

Ai, mana nemiera sirds

Ai, mana nemiera sirds,
Kur man tevī liki?
Vai pasviet gaisā,
Lai tu ar ciruļiem dziedī?
Vai ierakt zemē,
Ar zemes ziediem lai dziedī?
Varbūt jūras dzelmē mest,
Lai tu visas pasaules sāpes varētu,
Klusu ciešot, nest?
Nesakoņ ne vārda,
Lai tevī tik vienu,
Sāpes līdz pamatiem ārda.
Ai, mana nemiera sirds!
Skaties debesu plašumos zilos,
Klausies dziesmās,
Kas skan dzimtenes silos.
Un kamēr tevī tek dzīvības sarkanais
strauvis,
Dzīve tik skaista — dzīvo.
Lai kādas sāpes tevī atbalsi rod —
tu dzīvo.
Celies ar cirulputeņiem gaisā un dziedī,
Ar zemes ziediem mīlestībā dziedī!
1957. g.

Tā liepu ziedēšana,
Tā bišu sanēšana —
Medus smarža sirdī list.

— Draugs, saki,
Vai tev dvēsele šai laikā nesadzīst?

Es — medus lāse,
Tu — kāre, medu kur liet.

— Draugs, saki,
Vai viena bez tevis varu kur iet?

Kā smarža ar liepziedu
Pie tevis es sieta.
Man tikai pie tevis
Šai dzīvē ir vieta.
1976. gada 10. jūlijā

Sagaidot Keramikas dienas

LATVIJAS PSR AUGSTĀKĀS PADOMES PREZIDIJĀ

Par lielu ieguldījumu latviešu padomju lietiskās mākslas attīstībā keramikim **POLIKARPAM ČERNAVSKIM** piešķirts Latvijas PSR Nopelniem bagātā mākslas darbinieka nosaukums.

Izcilo keramiķi godināsim Latvijas Keramikas dienās. Aicinām uz tematisku sarīkojumu «Māla gaišums pār Silajāniem» Preiļu rajona kultūras namā 7. aprīlī pulksten 20.00.

Savus darbus Keramikas dienām gatavo Līvānu būvmateriālu un konstrukciju kombināta keramikas iecirkņa mākslinieces keramiķes **Margrieta Teilāne, Lolita Beča, Eleonora Pastare.**
M. Teilānei un E. Pastarei pavīsam nesen piešķirti Tautas darbinieka meistarū nosaukumi. Jaunākos darbus Keramikas dienās varēsīm aplūkot grāmatu namā «Latgale».

ATTĒLA: mākslinieces keramiķes M. Teilāne un L. Beča atlasa darbus izstādē.

J. ZANDES foto

Kaļķosim pļavas

(Nobeigums. Sākums 2. lpp.)

Nakošā gadā, kaļķošanas materiālam labāk iedarbojoties, ražas pieaugums no kaļķošanas bija lielāks — 6 līdz 19 centneri no hektāra, jeb 7 līdz 25 procenti. Lielākais ražas pieaugums bija uz bagātīgākā ikgadēja fosfora mēslojuma fona, kur, kā jau minēts, bija atbrīvojušies vairāk fosfora augiem viegli uzņemamā veidā.

Variantos, kur ilgāku laiku ne fosfora, ne kālija mēslojums nebija dots, tikai pirmajā gadā iegūts zināms ražības līmeņa pacēlums. Nakošā gadā uz kaļķotā fona zāles raža pat samazinājās, jo agrāk uzkrātās, kaļķojot atbrīvotās barības vielu rezerves bija izsmeltas jau kaļķošanas gadā. No tā var secināt, ka kaļķošana vien, bez visām nepieciešamajām augu uzturvielām ir maz efektīva, vai arī tās efekts izzūd.

Kaļķošana nebija ietekmējusi NPK saturu zālē, bet tikai palielinājusi šo uzturvielu izejas ražā. Kalcija saturs palika nemainīgs vai pat pazeminājās. Izņemot par kaļķošanas materiālu magniju saturošus dolomītus, zālei reizē tika dots arī magnija mēslojums. Magnija saturs zāles saunā bija palielinājies par 0,05 — 0,27 procentiem, tā ceļot zāles kvalitāti.

Pietiekošs magnija saturs barībā kavē varbūtējo nevēlamo kālija un nitrātu uzkrāšanos dzīvnieku organismā līdz pat kaitīgai koncentrācijai, radot hipomagnezēmiju. Tas var notikt, ja zāle mēlota ar palielinātām vienpusīgām slāpekļa vai kālija minerālmēslu devām un barībā nepietiekams magnija saturs.

No mikroelementiem kaļķošana visvairāk bija ietekmējusi mangāna saturu zālē. Pieļaujama mangāna (Mn) saturs barības saunā skaitās 25 — 50 miligrami uz kilogramu. Uz nekaļķota fona šī robeža bija stipri pārsniegta, sasniedzot 130 — 200 miligramus uz kilogramu, bet uz kaļķotā fona samazinājās līdz 35 — 150 miligramiem, tā tuvojoties optimālajam līmenim.

Daudzgadīgo zāļu zeltņus, kas nav paredzēti pārāršanai, var kaļķot virspusēji kā agri pavasari, tā rudenī, bez kaļķošanas materiāla iestrādes. Var kaļķot arī vasarā, pēc zāles novākšanas.

Visu teikto rezumējot, jāsecina, ka neitralizējot augšnes skābumu, tiek veicināta zāles labāka pārziemošana, atbrīvotas grūti šķīstošos savienojumos saistītās augu uzturvielas, labāk izmantots dotais mēslojums, samazināta kaitīgo jonu — alumīnija un mangāna ietekme, dolomītmitu gadījumā zālei tiek piegādāts arī magnija mēslojums. Tā visa rezultātā iegūstams zināms zāles ražas pacēlums un barības kvalitātes uzlabošanās.

A. PUĶE,

lauksaimniecības zinātņu kandidāte

Jaunās grāmatas

Krājumā «Padoms»: rakstnieki, mākslinieki un zinātnieki bērniem otrajā laidienā aplūkotās aktuālās bērnu literatūras un estētiskās audzināšanas problēmas, īpaši harmoniskas personības veidošanās jautājumi, ievietotas apceres par bērnu rakstniekiem un māksliniekiem — grāmatu ilustrētājiem, ievērojamu padomju un ārzemju pedagogu raksti par literatūru un audzināšanu.

Sērijā «Apvāršnis» atkārtotā izdevumā iznākušā Džoņas Ādamsones grāmata «Dzimusi brīvībā», kurā ietvertas trīs grāmatas: «Dzimusi brīvībā», «Dzīve brīvībā» un «Mūžam brīvībā», kas ir vēstījums par lauvēni Elzu, kas augusi pie cilvēkiem, bet audzināta dzīvī brīvībā.

J. Novika grāmatas «Jums, individuālie būvētāji!» 1. daļā aplūkoti vispārējie jautājumi par individuālo māju celtniecības likumdošanu, celtniecības rasējumu lasīšanu, projekta izvēli, būvlaukuma sagatavošanu, būvmateriāliem un būvdetaļām un to nepieciešamā daudzuma noteikšana, kā arī mazstāvu ēku konstrukcijām un iebūvētajām mēbeļiem.

Paredzēta individuālajiem būvētājiem, kā arī starpsaimniecību celtniecības organizāciju meistariem un brigadieriem.

Rakstnieks un publicists Jānis Lapsa jau savos iepriekšējos aprakstu krājumos «Silku grāmata», «Vētru grāmata», «Banānu grāmata» un «Naftas grāmata» stāstīja par jūrnieku un zvejnieku dzīvi un darbu. «Zilās grāmatas» pamattēma — jauno padomju jūrnieku sagatavošana patstāvīgam darbam, kursantu ideoloģiskā un patriotiskā audzināšana. Grāmatā skartas buru kuģniecības problēmas, parādīta PSRS nesavtīgā internacionālā palīdzība flotes kadru sagatavošanā jaunattīstības valstīm.

Izdevniecība «Liesma» laidusi klajā Aleksandra Čaka grāmatu «Mūžības skartie». Liroepiskais darbs, kas tapis 30. gados, vēlīts latviešu strēlnieku varonīgajam cinām Pirmā pasaules kara un Pilsoņu kara frontēs. Darbs Padomju Latvijā pilnībā publicēts pirmo reizi.

Tautas dzejnieka Ojāra Vācieša Kopoto rakstu 1. sējuma ievē-

vietoti dzejoļu krājumi «Tālu ceļu vējš», «Ugunis», «Krāces apiet nav laika», «Viņu adrese — taiga» un «Elpa», kā arī ārpus krājumiem publicētie dzejoļi.

Izdevniecība «Liesma» laidusi klajā Imanta Ziedona dzejoļu krājumu «Taureņu uzbrukums». Par savu dzejoļu krājumu I. Ziedonis saka: «Dzejoļu krājums par cilvēka psiholoģisko pašcienu, Tiekšanās pēc garīgās stabilitātes, apskaidrības sevī un savā apkārtnē. Sadzīvīskās nirboņas, spriegumu un stresu pārvarēšana personības pašizkopšanas un pašiedibināšanas vārdā. Personība un tās projekcijas uz sabiedriskā fona».

Sērijā «1000 rindu» iznācis krievu pirmspadomju rakstnieka Semjona Nodsona dzejoļu krājums «Kaut Arfa salauzta...» un krievu padomju rakstnieka Nikolaja Tihonova krājums «Lapkritis».

Poļu rakstnieka Ireneuša Gvidona Kamiņska romānā «Sarkanais Piekūns» darbība risinās Rietumpomerānijas kņazistē Boguslava X Lielā (1454.—1523.) valdīšanas laikā. Autors uz patiesu notikumu fona saistoši apraksta galma intrigas, kauju skatus, inkvizīcijas tiesas darbību, sadzīves ainas. Negaidītie sīzeta pavērsieni liek lasītājam ar neatlāstību interesēties sekot notikumu gaitai.

Poļu žurnālists, rakstnieks un burātājs Zbignevs Kosjorovskis savā grāmatā «13 balles pēc Bofarto» stāsta par jūru, jahtām un burātājiem. Grāmatu caurvij pārdomas par cilvēka neizmēlamajām iespējām, par viņa mīlestību uz dzīvi, par vīrišķību, par cīņās un uzvaras prieku, kā arī sakāves rūgtumu, par neatlaidību mērķa sasniegšanā, par cilvēku draudzību, kas tiek pārbaudīta burājumos pa okeānu.

Krājums «Klasiskie kriminālstāsti» atspoguļo visai garu laikposmu šā žanra attīstībā vācu un austriešu literatūrā, aptuveni no Lielās Francu revolūcijas līdz Pirmajam pasaules karam. Krājuma ietverti izcili autoru darbi, sākot ar F. Silleru un beidzot ar L. Franku.

I. BATARĀGA,
rajona centrālās bibliotēkas
vecākā bibliogrāfe

Nepieļausim ugunsgrēkus

Atnācis pavasaris, nesot mums ne tikai prieku, bet reizēm arī rūgtus pārdomojumus. Te iemesls ir bezatbildīgā rīcība ar uguni, sausās zāles dedzināšana. Tāpēc ik gadus nodeg dzīvojamās mājas un saimniecības ēkas.

Kaut arī ugunsdrošības dienests iedzīvotājus brīdina nedezināt sauso zāli, ugunsgrēku skaits nesamazinās. Piemēram, 1986. gadā minētā iemesla dēļ bija tikai viens gadījums: Preiļu ciema Mazo Gavaru sādžā sadega šķūnis. Zaudējums 409 rubļi.

1987. gadā — divi gadījumi, kas radīja materiālos zaudējumus Preiļu 21. PMK Rožupes ciema Dobiņu objektā un Rudzētu ciema Mežvidos. Kopējie zaudējumi — 830 rubļi. Pērn bija jau seši ugunsgrēki: Galēnu ciema Bričkāš sadega trīs celtnes, Jersikas ciema Līvānu muižā — šķūnis un kūts, Upmalas ciema Mežarēs — māja, šķūnis un kūts, Silajāņu ciema Latatujevā — pirts, Rušonas ciemā gāja bojā daži hektāri meža, zaudējums cieta Līvānu eksperimentālā biokīmiskā rūpnīca. Kopējie zaudējumi

— 7389 rubļi. Sogad, dedzinot sauso zāli, var notikt vēl vairāk ugunsgrēku. Ziemā bija bez sniega, bet zāle kalst uzreiz lielās platībās. Ugunsgrēki var saņiegt lielus apmērus. Lai nosargātu mūsu dzīvojamās mājas un citas celtnes, dabu, **UGUNSDROŠĪBAS DIENESTS AICINA IEDZĪVOTĀJUS NEDEZINĀT SAUSO ZĀLI!**

I. REGULĒVSKIS,

ugunsdrošības dienesta inspektors

Redaktora v. L. ZENĶEVICA

RAJONA PATĒRĒTĀJU BIEDRĪBU SAVIENĪBAS VAIRUMTIRDZniecības BĀZE

paziņo, ka Preiļu, Līvānu un Aglonas ciema stikla trauku pieņemšanas punkts neierobežotā daudzumā pieņem no iedzīvotājiem «eiro» tipa alus un degvīna pudeles.

Pağaidām taras trūkuma dēļ netiek pieņemtas pudeles ar tilpumu 0,8 litri.

Izsaku vissirsnīgāko pateicību ķirurgiem Petrānam un Briģim, kas glāba manu dzīvību, ķirurgi Pliči, medmāsām, sanitārēm, kas mani aprūpēja, un tām labajām sirdīm, kas mani apmeklēja slimnīcā.

Laimi personīgajā dzīvē, labu veselību!

Ar cieņu — Pokšāne

Skumji galvas noliec priedes klusās,
Nolīst ziedos ausmas mirdzums silts.

Nošalc vēsma:
— Mierīga lai dusa,
Lai tev viegla dzimtās zemes smiltis.
(L. Pēlmanis)

Kad atvadu ziedi smaržo pēc sērām, skumju bridī esam kopā ar Ilmāru Karčevski, no VECMĀMINAS uz mūžu atvadoties. Pelēcu ciema izpildkomitejas kolektīvs

RAJONA PAJU BIEDRU ZINĀSANAI

Rajona patērētāju biedrību savienība paziņo, ka tirdzniecības pakalpojumu birojs Preiļos un Līvānos sākot ar 1. aprīli pārtrauc pierakstīšanu rindā uz sarežģīta sortimenta precēm, mēbeļiem, elektroprecēm, šujmašīnām.

8. AK LĪVĀNU FILIALE

steidzīgi aicina darbā

III — IV kategorijas gāzes un elektrometinātāju.

Izziņas pa telefonu: 44031, 44142.

Sirds visa izsāp, kad smilškalna vārti Veras un tēvs iet dusēt, Tikai mīla un dziesma, un vārdi Paliek no viņa mums dzīvības pusē.
(J. Rūsiņš)

Sērojam kopā ar Viktoru Skuteli, no TĒVA uz mūžu atvadoties.

Padomju saimniecības «Rudzāti» administrācija un arodkomiteja

PADOMJU SAIMNIECĪBAS «LONE»

veikals pēc vienošanās cenām iepērk no iedzīvotājiem kartupeļus, dārzeņus, puķes tālākai realizācijai pilsētas iedzīvotājiem.

Adrese: Jēkabpili, J. Gaģarina ielā 16 a. Tālrunis: 31154.

Dzimtā puse, mans spēks un mans sūpums.
Mana valodze, dzenis un strazds. Ne jau ciemos pie tevis es nāku, Nāku palikt un mūžību rast.

(I. Auziņš)

Izsakām dziļu līdzjūtību pierīgajiem, **PAVELU PASTARU** kapu kalnīā izvadot.

Padomju saimniecības «Rudzāti» administrācija un arodkomiteja

Izdziest diena, izdziest saules liesma.

Un ar tumsu sastopas tavš gars.
(J. Grots)

Izsakām līdzjūtību ANTONA GASPĀROVICĀ tuviniekiem, viņu smiltājā izvadot.

Kolhoza «Jersika» kolektīvs

LEŅINA

MOSU ADRESE:
228250, Preiļos,
Komjaunatnes ielā 1.

KAROGS

REDAKCIJAS TĀLRUNI: redaktors — 22059, redaktora vietnieki — 21996, partijas dzīves un padomju celtniecības nodaļa — 22154, agrorūpnieciskā kompleksa, sporta, skolu un jaunatnes dzīves nodaļas — 21759, rūpniecības, celtniecības un kultūras nodaļas — 21985, fotokorespondents — 22203, korektori, grāmatvedība, uzziņas par sludinājumiem — 22305.

Laikraksts iznāk otrdienās, ceturtdienās un sestdienās latviešu un krievu valodās. Iespiests Latvijas izdevniecību, poligrāfijas un grāmatu tirdzniecības ražošanas apvienības Dauģavpils tipogrāfijā (Dauģavpili, Valkas ielā 1). Izdevniecība «Zvaigzne» (Rīga, M. Gorkija ielā 105). Viena nos. Iespiedloksne, Ofsetiespiedums.

«Ленина Карогс» («Ленинское знамя»). Газета Преильского районного комитета КП Латвии и районного Совета народных депутатов на латышском языке.

Metiens 14 612 eksemplāri (latviešu valodā — 10 288 eks., krievu valodā — 4 324 eks.).

Indekss 68169.

Pas. 532.